

—
Верховний
Суд

ОГЛЯД РІШЕНЬ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ

За період з 15.04.2019 по 19.04.2019

2019/13

Дата прийняття:	16/04/2019
Дата набуття статусу остаточного:	16/07/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.
Назва:	<u>CASE OF ALPARSLAN ALTAN v. TURKEY</u> <i>(Application no. 12778/17)</i>
Зміст:	<p>Відповідно до обставин справи у 1993 році заявник розпочав свою кар'єру, зайнявши посаду прокурора. У 2001 році заявника було призначено на посаду доповідача у Конституційному Суді.</p> <p>27 березня 2010 року Указом Президента заявника було призначено на посаду судді Конституційного суду зі строком виконання повноважень до досягнення ним 65-річного віку.</p> <p>26 жовтня 2011 року зборами суддів цього суду заявника було обрано віце-президентом Конституційного Суду строком на 4 роки.</p> <p>В ніч з 15 на 16 липня 2016 року група осіб зі складу військових сил Туреччини, яка називала себе «Рада примирення», здійснила спробу державного перевороту з усуненням Парламенту, Уряду та Президента Туреччини. Наступного дня після спроби державного перевороту в цих діях звинуватили Фетхулаха Гюлена – громадянина Туреччини, який проживає в Пенсільванії та вважається лідером терористичної організації.</p> <p>Органи прокуратури порушили декілька кримінальних проваджень щодо учасників цієї терористичної організації.</p> <p>20 липня 2016 року Уряд Туреччини запровадив надзвичайний стан.</p> <p>21 липня 2016 року турецькі органи влади повідомили Генерального Секретаря Ради Європи про відступ від зобов'язань згідно зі статтею 15 Конвенції.</p> <p>Уряд зазначив, що під час та після державного перевороту, органи прокуратури ініціювали кримінальні провадження щодо окремих осіб, які були членами цієї терористичної організації або мали з нею певні зв'язки, включаючи суддів.</p> <p>16 липня 2016 року близько 3000 суддів та прокурорів, включаючи двох суддів Конституційного Суду, більше 160 суддів Суду касаційної інстанції та Верховного адміністративного суду були затримані працівниками поліції та поміщені під варту. Окрім цього, було постановлено ухвали про затримання 30 суддів вищих судів, які вважалися такими, що втекли.</p> <p>Надзвичайний стан у країні було припинено 18 липня 2016 року.</p> <p>16 липня 2016 року в межах кримінального провадження, порушеного прокурором Анкари, заявника було затримано та поміщено під варту.</p>

	<p>20 липня 2016 року, заявника разом із тринадцятьма іншими підозрюваними було доставлено до суду за підозрою у спробі повалення конституційного ладу та участі в терористичній організації. Заявник відхилив всі обвинувачення проти себе.</p> <p>Цього ж дня до заявника та інших підозрюваних було обрано запобіжні заходи у вигляді тримання під вартою.</p> <p>Заявник оскаржив це рішення суду, мотивувавши тим, що доказів, які би виправдали його досудове тримання під вартою, немає, а тому така міра не відповідала вимогам національного законодавства; окрім цього, заявник клопотав про зміну йому запобіжного заходу на більш м'який з огляду на те, що його син є інвалідом та потребує сторонньої допомоги.</p> <p>4 серпня 2016 року Конституційний Суд усунув заявника з займаної посади.</p> <p>9 серпня 2016 року суд відхилив скаргу заявника щодо обрання йому запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою. Заявник неодноразово звертався з клопотанням про звільнення його з-під варти із внесенням застави, однак марно.</p> <p>В наступних рішеннях кримінальна палата Касаційного суду підтвердила необхідність досудового тримання заявника під вартою.</p> <p>7 вересня 2016 року заявник також звернувся до Конституційного Суду з індивідуальною скаргою.</p> <p>6 березня 2019 року кримінальна палата Касаційного Суду визнала заявника винним та призначила покарання у виді 11 років та 3 місяців позбавлення волі за членство в терористичній організації.</p> <p>Заявник подав ще дві конституційні скарги, провадження щодо розгляду яких триває.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення пункту 1 статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканість) щодо незаконності попереднього досудового тримання під вартою заявника.</p> <p>Порушення пункту 1 статті 5 Конвенції у зв'язку з відсутністю обґрунтованої підозри на час першого попереднього ув'язнення заявника, що він скоїв правопорушення.</p>
<p>Дата прийняття:</p>	<p>16/04/2019</p>
<p>Дата набуття статусу остаточного:</p>	<p>16/04/2019 (Комітет)</p>
<p>Назва:</p>	<p><u>CASE OF BJARNI ÁRMANNSSON v. ICELAND</u> (Application no. 72098/14)</p>

<p>Зміст:</p>	<p>Відповідно до обставин справи заявник займав посаду генерального директора одного з найбільших банків Ісландії з 1997 по 2007 роки. 30 липня 2009 року Управління податкових розслідувань ініціювало перевірку податкових декларацій заявника. Підставою для перевірки було питання, чи мав заявник доходи від продажу акцій після того, як припинив займати посаду генерального директора банку.</p> <p>За результатами перевірки було складено висновок від 5 жовтня 2010 року. Листом від 6 жовтня 2010 року заявника було повідомлено про те, що його справа буде передана до Управління внутрішніх доходів для можливої переоцінки його податків, та, можливого кримінального провадження у зв'язку з порушенням податкового законодавства, а також перераховано можливі варіанти завершення такого провадження. Заявникові було надано 30 днів для надання пояснень.</p> <p>Надалі, була проведена перевірка податкових декларацій заявника, в ході якої встановлено, що заявник не задекларував значний приріст капіталу, отриманий в період між 2006 та 2008 роками. Внаслідок цього було збільшено суму, зазначену як капітал у податкових деклараціях, здійснено перегляд розміру податку та накладено надбавку в розмірі 25 %.</p> <p>Заявник у встановленому національним законодавством порядку сплатив необхідні суми та встановлену надбавку в розмірі 25 %.</p> <p>Попереднє рішення, яким було встановлено порушення вимог податкового законодавства, оскаржено не було.</p> <p>У подальшому, Управління податкових розслідувань передало матеріали справи стосовно заявника до органів прокуратури, про що заявника було проінформовано письмово.</p> <p>Прокурор, у провадженні якого перебувала справа заявника, вказав, що в разі наявності обставин для цього, буде порушено кримінальне провадження проти заявника за фактом порушення ним податкового законодавства.</p> <p>Адвокат заявника та сам заявник заперечували проти порушення кримінального провадження, оскільки останній вже сплатив всі необхідні суми та надбавку, яка була встановлена за результатами податкової перевірки.</p> <p>26 вересня 2012 року заявника допитав прокурор.</p> <p>17 грудня 2012 року прокурор пред'явив заявникові обвинувачення у порушенні вимог податкового законодавства, учиненого з обтяжуючими обставинами. Вироком суду від 28 червня 2013 року заявника було визнано винним у вчиненні пред'явленого йому обвинувачення та призначено покарання у виді 6 місяців позбавлення волі з іспитовим строком на 2 роки та сплати штрафу в</p>
----------------------	--

	<p>розмірі приблизно 241 000 євро без наведення обґрунтувань такого розміру штрафу.</p> <p>Заявник оскаржив вирок суду до апеляційної та касаційної інстанцій на підставі порушення статті 4 Протоколу № 7 до Конвенції щодо непритягнення до відповідальності двічі за одне й те ж саме правопорушення, однак суди його скарги відхилили.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 4 Протоколу № 7 до Конвенції (право не бути притягненим до суду або покараним двічі).
Дата прийняття:	16/04/2019
Дата набуття статусу остаточного:	16/07/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	<u>CASE OF KAMOY RADYO TELEVİZYON YAYINCILIK VE ORGANİZASYON A.Ş. v. TURKEY</u> (Application no. 19965/06)
Зміст:	<p>Справа стосувалася захисту права інтелектуальної власності на назву газети.</p> <p>Компанія-заявник – KamoY Radyo Televizyon Yayincılık ve Organizasyon A.Ş. є турецькою медіа-компанією, яка зареєстрована в Анкарі (Туреччина).</p> <p>Інша юридична особа, пов'язана з компанією-заявником, у 1999 році почала видавництво газети під назвою «Özlenen Gazete Vatan», назву якої було зареєстровано як торгову марку, але невдовзі, після спливу двох місяців, випуск газети було зупинено з фінансових причин.</p> <p>Проте інша компанія, яка також займалася діяльністю у сфері ЗМІ, Ваğımsız Gazetecilik Yayincılık A.Ş., у вересні 2002 року розпочала видавництво власної газети за назвою «Vatan», що спонукало юридичну особу, пов'язану з компанією-заявником, розпочати судове провадження щодо захисту своєї торгової марки у Стамбульському суді з інтелектуальної власності.</p> <p>Пізніше право власності на зазначену торговельну марку було передано компанії-заявнику, яка стала процесуальним правонаступником попередньої сторони у справі.</p> <p>Під час судового провадження було проведено експертизу, в ході якої встановлено, що назва газети «Vatan», яка була предметом спору в суді, була розповсюдженою ще до реєстрації цієї назви компанією-заявником.</p> <p>За результатами судового розгляду суд першої інстанції у 2004 році</p>

	<p>відхилив позов компанії-заявника про захист її товарного знаку. Законність та обґрунтованість висновків суду першої інстанції була підтверджена рішенням Касаційного суду у 2005 році.</p> <p>На обґрунтування відмови у задоволенні позову суди посилались на норми чинного на час розгляду справи законодавства, яким було передбачено, що видавцям періодичних видань не може бути заборонено публікуватися законом про торгові марки, зокрема, Законодавчим указом № 556 про захист торгових марок. Відповідач у справі про захист права інтелектуальної власності розпочав інше судове провадження з метою анулювання реєстрації торгової марки компанією-заявником. Врешті-решт у 2006 році суд задовольнив позов і анулював свідоцтво про реєстрацію назви газети компанією-заявником. 11 серпня 2006 року торгова марка для назви «Vatan» була зареєстрована на ім'я Ваğımsız Gazetecilik. 9 листопада 2006 реєстрація торгової марки компанії-заявника була вилучена з патентного реєстру.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції (право на мирне володіння майном).
Дата прийняття:	16/04/2019
Дата набуття статусу остаточного:	16/07/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	CASE OF BONDAR v. UKRAINE (Application no. 18895/08)
Зміст:	<p>Заявник помер у 2012 році, а його мати продовжила участь у справі від його імені.</p> <p>Справа стосувалася тверджень заявника про застосування до нього катування та жорстокого поводження з боку працівників правоохоронних органів задля отримання від нього зізнавальних свідчень у вбивстві та скарги, що кримінальне провадження проти нього не відповідало вимозі справедливого суду.</p> <p>Відповідно до обставин справи заявника було затримано в серпні 2003 року за підозрою у вчиненні вбивства. Заявник зізнався у вчиненому, однак у подальшому його було звільнено судом з причин недостатності доказів його вини.</p> <p>Під час подальшого розслідування один зі свідків заявив, що бачив заявника на задньому дворі потерпілого, з плямами крові на руках, а троє інших свідків зазначили, що заявник зізнався їм у вчиненому.</p>

	<p>Розслідування було припинено у 2004 році, оскільки підозрюваної у вбивстві особи встановлено не було.</p> <p>Проте досудове розслідування було відновлено у 2007 році, заявника знову було затримано, оскільки свідок О. надала нові свідчення. О. заявила, що заявник зізнався їй у вбивстві, коли вони жили в одному селі.</p> <p>У ході кримінального провадження у 2008 році заявника було визнано винним у вбивстві та призначено покарання у виді 13 років позбавлення волі. Вирок суду ґрунтувався на показаннях п'яти свідків та їх перехресному допиті в суді.</p> <p>Надалі, не погоджуючись із висновками судів, заявник подав касаційну скаргу, стверджуючи, зокрема, що О. відмовилась від своїх свідчень у своєму листі до суду першої інстанції, мотивувавши це тим, що на неї було вчинено тиск слідчим. Пізніше О. відкликала свою заяву, а суд відмовив заявникові у її повторному допиті.</p> <p>Верховний Суд України відхилив скаргу заявника.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення пункту 1 та підпункту (d) пункту 3 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд).</p>
<p>Дата прийняття:</p>	<p>16/04/2019</p>
<p>Дата набуття статусу остаточного:</p>	<p>16/07/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.</p>
<p>Назва:</p>	<p>CASE OF EDITORIAL BOARD OF GRIVNA NEWSPAPER v. UKRAINE (Applications nos. 41214/08 and 49440/08)</p>
<p>Зміст:</p>	<p>Заявником є компанія в особі редакційної колегії газети «Гривня», що здійснює її випуск.</p> <p>Справа стосувалася процесу дифамації, порушеного суддею щодо публікацій про нього в одному з видань цієї газети.</p> <p>Так, 2006 року газета «Гривня» опублікувала дві статті, в яких були викладені негативні твердження про суддю І.</p> <p>Статті стосувалися відтермінування Верховною Радою України безстрокового призначення судді І. (який в період з 1996 по 2012 роки займав посаду Голови Херсонського обласного апеляційного суду) у зв'язку із висловлюваннями деяких членів парламенту щодо ймовірного вчинення суддею І. корупційних діянь.</p> <p>Перша стаття висвітлювала парламентські дебати, під час яких йшлося про ствердженні обвинувачення заявника у корупційних правопорушеннях. Друга стаття стосувалася провадження про</p>

	<p>дифамацію, яка була ініційована суддею з приводу змісту першої статті, а також стверджуваної участі у нападі на потерпілу сторону судового провадження. Суддя І. стверджував, що поширення такої інформації могло бути здійснене сторонами проваджень.</p> <p>У процесі судового провадження щодо розгляду заяви судді про захист честі, гідності та ділової репутації суд встановив, що зміст статей, фотографії та коментарі до них були більше образливими та принижуючими репутацію судді І., аніж інформативними.</p> <p>Суд також установив, що твердження по другій статті щодо нападу суддею на потерпілого не ґрунтувалося на неспростовних фактах.</p> <p>Апеляційний та касаційний суди залишили рішення суду першої інстанції без змін, і в результаті компанія – заявник була змушена сплатити відшкодування за заподіяну моральну шкоду та розмір судових витрат.</p> <p>Під час розгляду справи щодо першої статті Верховний Суд України переніс розгляд справи до суду іншого регіону після запиту компанії-заявника, в якому вона висловила сумніви щодо неупередженості судді першої інстанції. Таке рішення, однак, надійшло до адресату пізно, оскільки суддя, в провадженні якого перебувала справа, спір вже вирішив.</p> <p>Компанія-заявник скаржилася на порушення права на справедливий суд, оскільки суддя, який розглядав справу щодо захисту честі, гідності та ділової репутації, не був неупередженим.</p> <p>Також стверджувала, що судове провадження про дифамацію становило порушення її права на свободу вираження поглядів.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд) у зв'язку із упередженістю судді при розгляді справи відносно статті А.</p> <p>Порушення статті 10 Конвенції (право на свободу вираження поглядів) щодо частин статті А1, А2, А5 та А8; та щодо частин статті В4 та В5.</p> <p>Відсутність порушення статті 10 щодо елементів статей А та В.</p>
<p>Дата прийняття:</p>	<p>16/04/2019</p>
<p>Дата набуття статусу остаточного:</p>	<p>16/04/2019 (Комітет)</p>
<p>Назва:</p>	<p>CASE OF ALAKHVERDYAN v. UKRAINE (Application no. 12224/09)</p>
<p>Зміст:</p>	<p>Заявник відбуває покарання у виді довічного позбавлення волі. Він скаржився на те, що йому не було забезпечено право на справедливий судовий розгляд та не дотримано його право на захист,</p>

оскільки під час жодної слідчої дії до офіційного затримання заявника не було надано захисника.

Так, відповідно до обставин справи, 10 грудня 2004 року в селі було знайдено тіла двох жінок: Д. та С., а саме – в будинку Д., з численними ножовими пораненнями. Того ж дня було відкрито досудове розслідування обставин цього злочину.

11 грудня 2004 року працівники міліції провели обшук будинку мешканця того ж села Дор., та знайшли речі із слідами крові. Того ж дня заявника, який знав одну з убитих жінок, та Дор., було викликано для проведення допиту, але заявник не з'явився.

12 грудня 2004 року працівники міліції прибули до будинку заявника та попросили його піти з ними до відділку. Заявник погодився. По дорозі вони також забрали Г.

Того ж дня заявника було допитано як свідка щодо обставин злочину. Заявник зазначив, що йому не було відомо винної у вчиненні вбивства особи.

Надалі, як стверджував заявник, працівники міліції відвезли його та Г. до лісу. Чоловік Д. був там і запропонував їм гроші в обмін на визнання вбивства Д. і С., замовленого мешканцем села Дор. Заявник стверджував, що вони відмовилися і зазнали катувань з боку поліції, поки врешті решт він зізнався у вчиненні вбивства у співучасті з Г.

Того ж дня було проведено відтворення події злочину. Ця слідча дія була зафіксована за допомогою відеозапису, з якого видно, що слідчий звертався до заявника, називаючи його «підозрюваний», а також не роз'яснивши право не свідчити проти себе та право мати захисника.

У процесі відтворення події злочину заявник повторив своє зізнання у вбивстві.

Ввечері того ж дня слідчий видав постанову про арешт заявника у зв'язку з підозрою в умисному вбивстві двох осіб. Відповідно до постанови затримання заявника відбулося на основі його зізнання, а право на адвоката йому було роз'яснено. Заявник підписав постанову та зазначив, що шкодує про вчинене. Окремо заявник ознайомився з пам'яткою про права і обов'язки підозрюваного. З цього момент заявник бажав мати захисника.

21 грудня 2004 року заявникові було пред'явлено обвинувачення в умисному вбивстві двох жінок. Заявник клопотав про призначення захисника.

В ході судового розгляду заявник заперечував свою причетність до умисного вбивства та зазначав, що його обвинувачення ґрунтувалось на зізнанні, отриманому після його катувань та жорстокого

	<p>поводження з ним.</p> <p>25 липня 2005 року суд першої інстанції визнав заявника винним за пред'явленим обвинуваченням та призначив покарання у виді 15 років позбавлення волі.</p> <p>21 березня 2006 року Верховний Суд України, розглянувши справу як суд апеляційної інстанції за апеляційною скаргою зі сторони обвинувачення (представники якої наполягали на призначенні більш суворого покарання), направив справу на новий розгляд до суду першої інстанції, постановивши також перевірити заяви, зроблені обвинуваченим.</p> <p>11 грудня 2006 року справа була повернута на додаткове досудове розслідування.</p> <p>25 січня 2008 року суд першої інстанції визнав заявника винним за статтями обвинувачення та призначив покарання у виді довічного позбавлення волі.</p> <p>Оскаржуючи вирок до суду касаційної інстанції, заявник стверджував, що його обвинувачення ґрунтувалося на зізнаннях, зроблених після його катування працівниками міліції та за відсутності адвоката.</p> <p>Більше того, захисник не був присутнім ні під час першого допиту, ні під час проведення слідчого експерименту.</p> <p>12 серпня 2008 року Верховний Суд України залишив вирок суду у силі, а касаційну скаргу заявника – без задоволення.</p> <p>В контексті невиконання державою зобов'язань за статтею 34 Конвенції заявник скаржився на те, що йому не було надано копії матеріалів з його справи, які він бажав додати до своєї скарги до ЄСПЛ.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення пункту 1 підпункту (с) пункту 3 статті 6 Конвенції. Невиконання державою своїх зобов'язань за статтею 34 Конвенції.</p>
<p>Дата прийняття:</p>	<p>16/04/2019</p>
<p>Дата набуття статусу остаточного:</p>	<p>16/04/2019 (Комітет)</p>
<p>Назва:</p>	<p>CASE OF MILIUKAS v. LITHUANIA <i>(Application no. 10992/14)</i></p>
<p>Зміст:</p>	<p>Заявник неодноразово перебував під вартою в установах виконання покарань у зв'язку з вчиненням правопорушень. Заявника тримали в переповнених камерах.</p> <p>5 січня 2012 року в установі виконання покарань «Лукишес», у якій перебував заявник, виникла пожежа. Внаслідок пожежі заявник</p>

	<p>отруївся чадним газом та на декілька годин впав у кому. Його було госпіталізовано до лікарні, де він перебував із 7 по 18 січня 2012 року. У подальшому була створена комісія з розслідування причин пожежі, яка у своєму висновку зазначила, що пожежа сталася внаслідок несправності електричних мереж (коротке замикання).</p> <p>Пізніше заявник звернувся до суду з вимогою про відшкодування завданої йому шкоди внаслідок переповненості камер та відсутності меж між санітарно-гігієнічною зоною та житловою площею камери; недостатньою вентиляцією камер; також стверджував про неадекватність дій установи виконання покарань під час пожежі, що зашкодило його здоров'ю.</p> <p>У грудні 2012 року адміністрація установи виконання покарань надала свої заперечення проти позову, в якому зазначила, що працівники отримали інструкції щодо необхідних дій при пожежі; окрім того, вони інструктували засуджених одягати вологі рушники на обличчя; медичний персонал установи здійснював розподіл засуджених залежно від ступеня завданих пожежею ушкоджень.</p> <p>Суд першої інстанції дійсно встановив факт неналежних умов перебування заявника під вартою, а також визнав, що органи влади неналежно виконали свої обов'язки по евакуації заявника. Суд також присудив заявникові відшкодування за заподіяну шкоду внаслідок неналежних умов та неадекватних дій адміністрації установи виконання покарань по його евакуації.</p> <p>Органи влади подали апеляційну скаргу на попереднє рішення суду. Внаслідок такого розгляду суд апеляційної інстанції частково задовольнив скаргу органів влади та визнав лише факт неналежних умов перебування заявника під вартою, а скаргу на неналежні дії працівників установи виконання покарань під час евакуації відхилив. Таким чином, суд присудив заявникові компенсації лише за перебування в неналежних умовах під час відбуття покарання.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення статті 2 Конвенції (право на життя) в матеріальному та процесуальному аспектах. Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування).</p>
<p>Дата прийняття:</p>	<p>16/04/2019</p>
<p>Дата набуття статусу остаточного:</p>	<p>16/04/2019 (Комітет)</p>
<p>Назва:</p>	<p>CASE OF CSONKA v. HUNGARY (Application no. 48455/14)</p>

Зміст:	Заявник стверджував про жорстоке поводження з ним працівників поліції під час проведення допиту та відсутності у зв'язку із цим ефективного засобу правового захисту.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування) в матеріальному та процесуальному аспектах.
Дата прийняття:	16/04/2019
Дата набуття статусу остаточного:	16/04/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF LINGURAR v. ROMANIA (Application no. 48474/14)
Зміст:	<p>Заявники – громадяни Румунії, які народилися в 1949, 1994, 1985 та 1957 роках відповідно і проживають у місті Вальселе. Всі вони є ромами за національністю.</p> <p>За словами заявників, декілька співробітників поліції і жандармів, що використовували відповідний одяг для проведення спецоперацій, у т. ч. балаклави, під час проведення рейду виламали входні двері вранці 15 грудня 2011 року, витягнули заявників з ліжок та побили.</p> <p>Двох чоловіків працівники поліції продовжували бити у дворі, а в подальшому доставили їх до відділу поліції для проведення допиту. Там їх оштрафували, після чого відправили додому.</p> <p>Після проведення такого «рейду» сім'я заявників поїхала до місцевої лікарні для отримання медичної допомоги у зв'язку із болями в області живота, грудної клітки тощо.</p> <p>За результатами проведення огляду щодо трьох заявників було зроблено медичний висновок про те, що їхні тілесні ушкодження спричинено ударами тупих твердих предметів.</p> <p>У 2012 році заявники звернулися до органів прокуратури зі скаргою на незаконні дії працівників правоохоронних органів та на завдання їм тілесних ушкоджень.</p> <p>Оскільки за результатами попереднього розслідування не було встановлено достатньо доказів вини працівників правоохоронних органів, суди доручили органам прокуратури провести подальше розслідування та обґрунтувати, окрім іншого, походження тілесних ушкоджень заявників.</p> <p>У ході повторного досудового розслідування було встановлено, що заявники-чоловіки отримали тілесні ушкодження в результаті використання сили працівниками поліції задля їх знерухомлення; а тілесні ушкодження жінок-заявників можна пояснити «специфічною</p>

	<p>поведінкою ромів», а саме «смиканням власного волосся, плесканням по своїх обличчях та гучними криками з метою налякати поліцейських».</p> <p>Прокурор також зазначив, що більшість жителів міста Вальселе були порушниками закону та характеризувались агресивною поведінкою до працівників поліції.</p> <p>Заявники оскаржували рішення прокурора, проте у 2014 році суди відхилили їхню скаргу з мотивів належних пояснень прокурорів щодо походження тілесних ушкоджень заявників та встановлення того, що застосована працівниками поліції фізична сила до заявників не була надмірною. Суди та органи прокуратури також відхилили аргумент заявників про те, що практика нападів на ромів з боку працівників правоохоронних органів була поширеною.</p>
Констатоване порушення (стаття):	<p>Порушення статті 3 (заборона катування) в процесуальному аспекті.</p> <p>Порушення статті 14 (заборона дискримінації) у поєднанні з статтею 3 Конвенції у її процесуальному аспекті.</p>
Дата прийняття:	16/04/2019
Дата набуття статусу остаточного:	16/04/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF BALTIC MASTER LTD. v. LITHUANIA (Application no. 55092/16)
Зміст:	<p>Компанія-заявник зареєстрована у Вільнюсі. Її діяльність пов'язана із забезпеченням опалення, охолодження, вентиляції та обладнання з кондиціонування повітря в Литві.</p> <p>У 2013 році Вільнюська територіальна митна служба здійснила ревізію даних бухгалтерської звітності компанії-заявника щодо товарів, увезених у період з 1 липня 2009 року по 31 серпня 2012 року. Впродовж цього періоду компанія-заявник купила деякі товари і задекларувала їх як обладнання для кондиціонування повітря, що складалося з одного блоку та його частин.</p> <p>Товари були придбані у компанії, зареєстрованої у Сполучених Штатах Америки (компанія-продавець), але компанія-заявник заявила, що вона не уклала договори купівлі-продажу з цією компанією і що товари були куплені на підставі замовлення.</p> <p>У квітні 2013 року митниця встановила, що у двадцяти трьох деклараціях про імпорт вартість товару була в три-чотири рази меншою, ніж вартість аналогічних товарів, заявлена іншими імпортерами. Крім того, рахунки-фактури, надані компанією-заявником, не містили жодної інформації про оплату товарів. Більше</p>

	<p>того, митна служба заявила, що компанія-заявник і компанія-продавець були пов'язані, оскільки два менеджери з логістики останньої були також працевлаштовані компанією-заявником. Як наслідок, компанію-заявника було зобов'язано виплатити 618 083 євро загалом як митний податок, податок на додану вартість, відсотки за прострочені платежі та штраф.</p> <p>Компанія-заявник безуспішно скаржилася на це рішення до Митного департаменту та до Комісії з податкових спорів.</p> <p>Пізніше компанія-заявник подала скаргу до Вільнюського обласного адміністративного суду та під час слухання звернулася до цього суду з проханням подати попереднє рішення до Суду Європейського Союзу (СЄС).</p> <p>22 січня 2015 року Вільнюський обласний адміністративний суд відхилив скаргу заявника як необґрунтовану та постановив, що було достатньо інформації для прийняття рішення у справі, і що не виникло питання щодо тлумачення митного законодавства Європейського Союзу.</p> <p>Компанія-заявник оскаржила це рішення.</p> <p>22 березня 2016 року Вищий адміністративний суд залишив у силі рішення суду першої інстанції та постановив, що задоволення клопотання сторони провадження щодо внесення певного питання до СЄС не є обов'язковим, якщо правильність застосування права Європейського Союзу не викликає сумнівів.</p> <p>Заявник скаржився до ЄСПЛ на те, що відмова Вищого адміністративного суду направити матеріали справи до Суду Європейського Союзу для надання попередніх висновків, незважаючи на клопотання заявника про це, без наведення достатніх аргументів такої відмови, становила порушення права на справедливий суд.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд).</p>
<p>Дата прийняття:</p>	<p>16/04/2019</p>
<p>Дата набуття статусу остаточного:</p>	<p>16/04/2019 (Комітет)</p>
<p>Назва:</p>	<p>CASE OF REBECHENKO v. RUSSIA (Application no. 10257/17)</p>

<p>Зміст:</p>	<p>Заявник скаржився на порушення його права на свободу вираження поглядів.</p> <p>Так, влітку 2014 року пані Ф., яка займала посаду голови Усть-Лабинського району та неурядової організації «Захисник прав людини», публічно виступила на одній з телевізійних програм з приводу ситуації на сході України та відносин між Україною та Росією.</p> <p>28 липня 2015 року заявник на своєму каналі на YouTube опублікував відео під назвою «Колгоспне телебачення про українську кризу», в якому розкритикував виступ пані Ф.</p> <p>Вважаючи такі дії заявника образою та посяганням на ділову репутацію, вона подала до суду позов про дифамацію.</p> <p>26 січня 2016 року суд першої інстанції задовольнив позов Ф. та визнав дії заявника образою та клепом, зобов'язавши відшкодувати Ф. моральну шкоду.</p> <p>Заявник намагався оскаржити рішення суду до вищестоящих судів, однак Верховний Суд залишив його в силі, а касаційну скаргу заявника відхилив.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення статті 10 Конвенції (право на свободу вираження поглядів).</p>
<p>Дата прийняття:</p>	<p>16/04/2019</p>
<p>Дата набуття статусу остаточного:</p>	<p>16/07/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.</p>
<p>Назва:</p>	<p><u>CASE OF BOKOVA v. RUSSIA</u> <i>(Application no. 27879/13)</i></p>
<p>Зміст:</p>	<p>Заявниця є громадянкою Росії, яка народилася 1959 року та проживає в Москві.</p> <p>У січні 2011 року чоловікові заявниці було пред'явлено обвинувачення у шахрайстві з обтяжуючими обставинами.</p> <p>Через кілька місяців після цього на будинок заявниці, отриманий нею у спадок у 2003 році, було накладено тимчасовий арешт, оскільки Басманний районний суд Москви підозрював, що в будинок були вкладені кошти, одержані злочинним шляхом.</p> <p>Заявниця оскаржила рішення суду про арешт її будинку, але скарга була відхилена вищими кримінальними судами через те, що вони не мали юрисдикції для визначення розміру вкладених коштів.</p> <p>У травні 2012 року заявниця звернулася до Дмитрівського міського суду (суд цивільної юрисдикції) з клопотанням про скасування</p>

	<p>арешту, стверджуючи, що він належить їй на праві приватної власності.</p> <p>Суд першої інстанції задовольнив клопотання заявниці та визнав, що будинок є її власністю та, відповідно, скасував його арешт.</p> <p>Проте під час провадження в суді апеляційної інстанції, Московський обласний суд скасував попереднє рішення на підставі того, що клопотання про скасування арешту майна, вчиненого в рамках кримінального провадження, не може бути розглянуто судами цивільної юрисдикції.</p> <p>У червні 2012 року чоловіка заявниці та його співучасників було визнано винними у вчиненні шахрайства з обтяжуючими обставинами та призначено покарання у виді позбавлення волі.</p> <p>Загальна сума коштів, одержаних в результаті шахрайських дій, становила 9 828 719 доларів США.</p> <p>Суд зобов'язав засуджених спільно і солідарно виплатити зазначену суму потерпілому. Своїм рішенням, суд постановив остаточно конфіскувати будинок заявниці, зазначивши, що в цьому будинку були проведені ремонтні роботи за рахунок коштів, одержаних її чоловіком у результаті шахрайства.</p> <p>Однак суд не визначив конкретну суму вкладених у будинок коштів, одержаних злочинним шляхом.</p> <p>У подальшому, в липні та в жовтні 2012 року, скарги заявниці та її чоловіка були відхилені.</p> <p>Зрештою, суддя Верховного Суду Російської Федерації одноособово відмовив у зверненні заявниці до суду кримінальної юрисдикції, зазначивши, що вона може захищати свої права на будинок в судах цивільної юрисдикції.</p> <p>У жовтні 2012 року було розпочато виконавче провадження, а вартість будинку оцінено в 925 000 євро. Станом на квітень 2018 року будинок реалізовано не було.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення статті 1 Першого Протоколу до Конвенції (право на мирне володіння майном).</p>
<p>Дата прийняття:</p>	<p>18/04/2019</p>
<p>Дата набуття статусу остаточного:</p>	<p>18/04/2019 (Комітет)</p>
<p>Назва:</p>	<p>CASE OF IFANDIEV v. BULGARIA (Application no. 14904/11)</p>

<p>Зміст:</p>	<p>Заявник скаржився на порушення його права на свободу вираження поглядів.</p> <p>Так, в 2003 році він опублікував книгу під назвою «Тінь Сіону», присвячену іудаїзму, сіонізму, масонству та їх впливу на світову історію.</p> <p>В одній зі статей згадувався К. Т., який є популярним політичним діячем Болгарії та багато років очолював профспілковий союз чисельністю близько 150 000 членів.</p> <p>Книга містила абзац, в якому комуністи і нацисти порівнювалися з масонами та стверджувалося, що нацисти в масонському стилі «мріяли вдосконалити людину», а також, що комуністи «робили це на практиці», в тому числі в Болгарії. Потім текст продовжувався: «А після «демократичних змін», хто став масоном? Всі вони були комуністами і людьми, пов'язаними з їх похмурими спецслужбами».</p> <p>Після цього були перелічені імена ряду осіб, у тому числі «псевдосоюзника» К. Т.</p> <p>28 вересня 2005 року К. Т. подав позов до суду про дифамацію, стверджуючи, що твердження про те, що він був масоном, комуністом, пов'язаним з колишніми спецслужбами, і був «псевдопрофспілковим» діячем, не відповідали дійсності та є наклепом.</p> <p>Заявник заперечив, зазначивши, що він зробив посилання на статтю, що була опублікована раніше; окрім цього в своїх інтерв'ю К. Т. сам зазначав про членство в певного роду організаціях; окрім цього, К.Т. неодноразово вказував про знайомство з провідними лідерами комуністичного режиму.</p> <p>Рішенням від 10 липня 2008 року суд першої інстанції задовольнив позов К. Т. про дифамацію та зобов'язав заявника сплатити суму моральної шкоди в розмірі приблизно 7 670 євро. Суд, пославшись на статтю 10 Конвенції, вказав, що заявник перевищив межі допустимої критики К. Т.</p> <p>У подальшому заявник намагався оскаржити це рішення суду до вищестоящих судів, проте рішення суду першої інстанції було залишене в силі, а його скарги визнано необґрунтованими та відхилено.</p> <p>Надалі, в жовтні 2011 року, К. Т. ініціював виконавче провадження. Судовий виконавець розрахував суму відшкодування за рішенням суду, а також відсотки на неї. Станом на 2011 рік сума відшкодування вже становила 16 100 євро.</p> <p>Виконавче провадження було припинено у 2016 році після того, як К. Т. відмовився стягувати суму боргу за компенсацією моральної шкоди, стягнувши з заявника лише 2,32 євро.</p>
----------------------	---

Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 10 Конвенції (право на свободу вираження поглядів).
Дата прийняття:	18/04/2019
Дата набуття статусу остаточного:	18/04/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF KLIBA v. CROATIA (Application no. 30375/16)
Зміст:	<p>Справа стосувалася порушення принципу рівності сторін.</p> <p>Так, відповідно до обставин справи, 9 липня 2010 року заявника було звинувачено у непристойній поведінці. Під час провадження в суді першої та апеляційної інстанцій заявника представляв адвокат.</p> <p>11 жовтня 2011 року вироком суду першої інстанції заявника було визнано винним та призначено покарання у виді одного року позбавлення волі.</p> <p>7 листопада 2011 року заявник, не погодившись із вироком суду, оскаржив його до суду апеляційної інстанції.</p> <p>У невстановлену дату суд апеляційної інстанції направив до прокуратури скаргу заявника та матеріали його справи для їх перевірки та подачі заперечень.</p> <p>7 грудня 2011 року органи прокуратури повернули скаргу та матеріали справи заявника до суду апеляційної інстанції зі своїм запереченням, в якому вказали на необґрунтованість скарги та доцільність її відхилення судом апеляційної інстанції.</p> <p>Заперечення органу прокуратури до сторони захисту доведені не були.</p> <p>20 січня 2012 року суд апеляційної інстанції відхилив скаргу заявника та залишив рішення суду попередньої інстанції без змін.</p> <p>13 березня 2012 року заявник, якого представляв захисник, подав конституційну скаргу до Конституційного Суду, в якій зазначив, що під час розгляду його справи апеляційним судом заперечення органу прокуратури не були доведені до сторони захисту, а тому відбулося порушення його права на справедливий суд.</p> <p>Конституційна скарга заявника була відхилена Конституційним судом 14 січня 2016 року.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд).

Огляд рішень Європейського суду з прав людини. Рішення за період з 15.04.2019 по 19.04.2019 / Відпов. за вип.: О. Ю. Тарасенко, Д. П. Мордас, Р. Ш. Бабанли. – Київ, 2019. – Вип. 13. – 18 стор.

Застереження:

1. Огляд окремих судових рішень, зокрема й їх переклад, здійснюється працівниками департаменту аналітичної та правової роботи Верховного Суду з використанням матеріалів, розміщених на веб-сайтах Європейського суду з прав людини:

<https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home>,

<https://hudoc.echr.coe.int>.

2. Огляд рішень здійснюється з метою ознайомлення з їх коротким змістом. Для повного розуміння суті висловленої в судовому рішенні правової позиції необхідно ознайомитися з його повним текстом, розміщеним на веб-ресурсах Європейського суду з прав людини.

3. Інформація має суто допоміжний та довідковий характер та не має на меті висвітлити суть усієї проблематики, яка вирішується відповідними судовими рішеннями.

Стежте за нами онлайн

 fb.com/supremecourt.ua

 t.me/supremecourtua